

ใบความรู้ที่ ๑๑ เรื่อง การออกแบบโครงร่างการแสดง
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง นาฏศิลป์สร้างสรรค์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง คิดประดิษฐ์ท่ารำ/ท่าเต้น นาฏศิลป์สร้างสรรค์ ๑
รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์) รหัสวิชา ศ๒๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

การออกแบบโครงร่างการแสดงนาฏศิลป์สร้างสรรค์

๑. **ชื่อชุดการแสดง** จำเป็นต้องตั้งให้มีความหมายเชื่อมโยงกับแนวคิดของการแสดง ให้ผู้ชมรับรู้ในเบื้องต้นจากชื่อการแสดง ว่าผู้จัดทำมีแนวคิดอย่างไร สามารถตั้งชื่อก่อนหรือหลังจากที่เขียนโครงร่างเสร็จแล้วก็ได้ ตามความเหมาะสม อาจจะใช้คำที่มีความสละสลวยไพเราะ แต่ยังคงความหมายของแนวคิดหลักได้ เช่น การแสดงที่เกี่ยวกับดอกไม้ ก็อาจใช้คำว่า บุปผา บุปผชาติ มาลี บุษบง บุษบัน ผกา มาลาผกามาตสูมาลี สุกันธชาติ นำมาร้อยเรียงเป็นชื่อให้น่าสนใจ

๒. **แนวคิดหลักหรือแรงบันดาลใจ** ในการจัดทำการแสดงหรือวัตถุประสงค์ของการจัดการแสดงทั้งนี้หากมีข้อมูลความรู้ที่สัมพันธ์กับแนวคิดการแสดงก็สามารถระบุลงไปได้ เพื่อให้เกิดความชัดเจนและความน่าสนใจของการแสดง

๓. **ท่ารำ** สามารถสร้างสรรค์ท่ารำที่สวยงามเหมาะสม ตีบทตามภาษาท่าทาง นาฏศิลป์ หรือใช้ทำนาฏยศัพท์ ผสมกับการเคลื่อนไหวตามทำนองเพลง

๔. **แสง** ในเชิงจิตวิทยา “สี” มีผลต่ออารมณ์และความรู้สึกของมนุษย์ การออกแบบแสง ช่วยทำให้การแสดงสวยงามและสร้างอารมณ์ร่วมให้แก่ผู้ชมได้มากขึ้น ทั้งยังสามารถบอกช่วงเวลากลางวัน กลางคืนของการแสดงได้ หากโครงเรื่องการแสดงเป็นช่วงเช้าตรู่อาจจะใช้แสงสีเหลืองที่สลัวและค่อยๆ สว่างขึ้นได้ หรือการแสดงช่วงกลางวันก็ใช้แสงสีเหลืองสว่าง หรือการแสดงช่วงกลางคืน ใช้แสงสีน้ำเงินผสมสีเหลืองจะช่วยให้บรรยากาศดูค่าลงได้ ทั้งนี้ โทนสีก็มีความสำคัญ

การออกแบบโครงร่างการแสดงนาฏศิลป์สร้างสรรค์

๕. **ดนตรี** เลือกทำนองดนตรี ที่มีความเหมาะสม หากมีลักษณะสนุกสนานเลือกทำนองที่ค่อนข้างเร็ว หากการแสดงขำขันมีนวล เลือกทำนองช้า และอาจจะต้องพิจารณาถึงความเหมาะสม หากเป็นการแสดงประจำภาคหรือท้องถิ่น ควรเลือกดนตรีที่เป็นทำนองของท้องถิ่นนั้นๆ

๖. **บทร้อง** จะมีหรือไม่มีก็ได้ หากมีบทร้องก็ง่ายต่อการคิดทำรำที่ตีบทหรือสื่อความหมาย

๗. **ฉาก** การเลือกฉากของแสดงนาฏศิลป์ต้องพิจารณาจากลำดับโครงเรื่องของการแสดง สามารถเปลี่ยนฉากได้ตามท้องเรื่องแต่ทั้งนี้การสร้างสรรคการนาฏศิลป์ระดับพื้นฐานและมีระยะเวลาสั้นสามารถเลือกฉากเพียง ๑ ฉากก็เพียงพอ

๘. **เครื่องแต่งกายและแต่งหน้า** พิจารณาจากความสวยงามและความเหมาะสม สอดคล้องกับแนวคิดการแสดง บทบาทนักแสดง

๙. **อุปกรณ์ประกอบการแสดง** จะมีหรือไม่มีก็ได้ แต่หากการแสดงมีความจำเป็นต้องใช้อุปกรณ์เพื่อเพิ่มความสมบูรณ์ของการแสดง ควรเลือกให้เหมาะสม สวยงาม ไม่เป็นอันตราย หรืออาจจะประดิษฐ์ขึ้นมา หรืออาจจะนำของเดิมมาตกแต่งให้วิจิตรมากขึ้น เช่น ระบายดอกบัว ก็สามารถนำดอกบัวมารวมกัน ๓ ดอกและพันด้วยริบบิ้นสีทอง ปล่อยชายยาวสวย